

Dokument ze zasedání

B9-0456/2023

6.11.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o účinnosti sankcí EU vůči Rusku
(2023/2905(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Francisco
Guerreiro, Mounir Satouri**
za skupinu Verts/ALE

**Usnesení Evropského parlamentu o účinnosti sankcí EU vůči Rusku
(2023/2905(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Ukrajině a Rusku, zejména od eskalace ruské války proti Ukrajině v únoru 2022,
 - s ohledem na 11 postupně přijatých balíčků sankcí vůči Rusku, které EU přijala od února 2022,
 - s ohledem na mandát k jednání přijatý Výborem pro průmysl, výzkum a energetiku dne 9. února 2023, který byl schválen na plenárním zasedání dne 15. března 2023,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ze dne 7. července 2023 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Rusko vede od 24. února 2022 proti Ukrajině nelegální, nevyprovokovanou a neodůvodněnou útočnou válku; vzhledem k tomu, že tato útočná válka představuje bezostyšné a flagrantní porušení Charty OSN a základních zásad mezinárodního práva; vzhledem k tomu, že v reakci na ruskou agresivní válku přijala EU nebývale přísné sankce ve formě 11 postupně přijímaných balíčků zaměřených na ruské politické elity a klíčová odvětví ruské ekonomiky;
- B. vzhledem k tomu, že deklarovaným cílem sankcí je, aby Rusko pocítilo závažné důsledky svého jednání, a účinně zmařit schopnost Ruska pokračovat v útočné válce tím, že oslabí jeho ekonomickou základnu, ztíží mu přístup k vojenským technologiím a součástí a sníží podporu režimu ze strany ruské politické a ekonomické elity;
- C. vzhledem k tomu, že EU v rámci hospodářských sankcí uvalila na Rusko řadu omezení dovozu a vývozu, aby maximalizovala jejich negativní dopad na ruskou ekonomiku; vzhledem k tomu, že za provádění těchto zákazů jsou odpovědné celní orgány EU;
- D. vzhledem k tomu, že EU rovněž přijala cílené sankce proti Bělorusku a Íránu v reakci na jejich zapojení do ruské útočné války;
- E. vzhledem k tomu, že v červnu 2022 přijala Rada šestý soubor sankcí, jímž se mimo jiné zakazuje nákup, dovoz nebo převod surové ropy a některých ropných produktů z Ruska do EU; vzhledem k tomu, že na odvětví zemního plynu a jaderné energetiky se sankce nevztahovaly; vzhledem k tomu, že z četných studií vyplývá, že EU je schopna zcela nahradit ruský plyn; vzhledem k tomu, že navzdory cíli plánu REPowerEU ukončit závislost EU na ruských fosilních palivech do roku 2027 dováží EU z Ruska rekordní objemy zkapalněného zemního plynu v hodnotě miliard eur;
- F. vzhledem k tomu, že většina odborníků varuje, že ačkoli sankce fungují, jejich dopad

není dostatečně silný na to, aby omezil schopnost Ruska vést válku proti Ukrajině, a vyzývá k dalším opatřením, která by zvýšila rozsah a vynucování sankcí;

- G. vzhledem k tomu, že navzdory úspěchu nejnovějších balíčků sankcí při omezování obcházení sankcí zůstává přímý tok sankcionovaného zboží s rozhodujícím významem pro vedení války z EU do Ruska značný; vzhledem k tomu, že z výzkumu vyplývá, že několik zemí EU, včetně Polska, Německa a Litvy, se podílí na nepřiměřeně velkých přímých tocích sankcionovaného zboží do Ruska, přičemž posledně jmenovaná země dopravuje sankcionované zboží částečně přes Bělorusko;
 - H. vzhledem k tomu, že Rusko má i nadále přístup ke zboží z EU, na které se vztahují omezení, prostřednictvím dodavatelských řetězců vedených přes třetí země, které umožňují obcházení sankcí, zejména přes Bělorusko, Gruzii, Turecko, Kyrgyzstán, Arménii a Kazachstán;
 - I. vzhledem k tomu, že v prosinci 2022 EU jmenovala Davida O'Sullivanova zvláštním mezinárodním vyslancem pro uplatňování sankcí EU; vzhledem k tomu, že do nejnovějšího balíčku sankcí přijatého v červnu 2023 byl zahrnut zvláštní nástroj proti obcházení;
 - J. vzhledem k tomu, že stále užší vztahy mezi Ruskem a Čínou, a to jak v oblasti obchodu s energií a zbožím dvojího užití, tak i v oblasti diplomatické a strategické podpory, brání dopadu sankcí EU na Rusko;
 - K. vzhledem k tomu, že ruská občanská společnost a představitelé opozice žijící v exilu v EU se potýkají s nepřiměřeným dopadem některých sankcí na jejich každodenní život způsobem, který neodpovídá cíli sankční politiky EU a naopak poškozují důvěryhodnost EU;
1. opětovně zdůrazňuje svou neochvějnou podporu lidu a vedení Ukrajiny a svou podporu nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti této země v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic;
 2. opětovně co nejdůrazněji odsuzuje nelegální, nevyprovokovanou a neodůvodněnou útočnou válku Ruska proti Ukrajině, jakož i to, že se do ní zapojil běloruský režim; požaduje, aby Rusko a jeho zástupné síly zastavily veškeré vojenské akce a aby Rusko stáhlo všechny vojenské síly, zástupné síly a vojenské vybavení z celého mezinárodně uznaného území Ukrajiny, ukončilo nucené deportace ukrajinských civilistů a propustilo všechny zadržované Ukrajince;
 3. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že sankce EU vůči Rusku jsou nástrojem zahraniční politiky zaměřeným na ukončení protiprávní války, mohlo by být obcházení těchto omezení vývozu zboží s rozhodujícím významem pro vedení války v určitých závažných případech považováno za spoluúčast na válečných zločinech Ruska a jako takové i stíháno;
 4. vyjadřuje hluboké znepokojení nad pokračujícím obchodem se zbožím s rozhodujícím významem pro vedení války, na které byly uvaleny sankce, mezi zeměmi EU a Ruskem; vyjadřuje politování nad vážnou absencí kultury dodržování sankcí EU vůči Rusku; odsuzuje praxi, kdy je zboží z EU, na které byly uvaleny sankce, prodáváno

společnostem nebo jednotlivcům ze třetích zemí, zatímco se zboží stále nachází v EU, a poté je odesíláno přímo do Ruska; odsuzuje společnosti, včetně těch v EU, které záměrně obcházejí sankce, což jim přináší obrovské zisky, a tím podkopávají úsilí EU o podporu Ukrajiny;

5. je hluboce znepokojen tím, že několik třetích zemí údajně pomáhá Rusku obcházet sankce; v této souvislosti oceňuje práci zvláštního mezinárodního vyslance pro uplatňování sankcí EU Davida O'Sullivanova; vítá začlenění nového nástroje proti obcházení jako součást přijatého 11. balíčku sankcí; je znepokojen zprávami o tom, že Ázerbájdžán legalizuje ruský plyn; vyzývá k urychlenému využití všech možných nástrojů k přesvědčení ázerbájdžánské vlády, aby se přestala spolčovat s ruským režimem;
6. trvá na tom, že obcházení omezujících opatření Unie, včetně přepravy zboží do místa určení, kam jsou dovoz, vývoz, prodej, nákup, převod, tranzit nebo přeprava omezeny, by mělo být na úrovni EU trestné; zdůrazňuje, že pro prosazování práva je zásadní, aby EU urychleně stanovila trestnost přímého porušování sankcí, včetně případů, kdy je spácháno z hrubé nedbalosti, jakož i nepřímé porušování sankcí obcházením omezujících opatření Unie; v tomto ohledu opakuje svůj postoj k návrhu směrnice o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie, který předložila Komise;
7. vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytly více lidských zdrojů a technické podpory vnitrostátním celním orgánům, které mají aktivně vyšetřovat veškeré důkazy nebo podezření na obcházení sankcí ze strany společností v EU, ať už úmyslné, či nikoli;
8. vyzývá členské státy, aby revidovaly své vnitrostátní právní předpisy o sankcích, náležitě vyškolily orgány pro vymáhání sankcí a zvýšily transparentnost vymáhání, pokud je to možné; vyzývá donucovací orgány, aby zlepšily systematické sledování celních údajů;
9. vyzývá Komisi a členské státy, aby prozkoumaly možnosti pozitivních pobídek, které by mohly doplňovat rozhodnější a důslednější vymáhání, jako je například požadavek, aby společnosti prokázaly, že plně dodržují sankce, pokud se chtějí účastnit výběrových řízení;
10. poukazuje na poměrně úspěšné provádění a vymáhání sankcí ze strany orgánů Spojeného království a vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily technickou spolupráci se Spojeným královstvím a vyměňovaly si osvědčené postupy; zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v úzké koordinaci a výměně osvědčených postupů v oblasti vymáhání sankcí se Spojenými státy, podobně smýšlejícími partnery v asijsko-tichomořském regionu a na celém světě, včetně relevantních mezinárodních institucí;
11. zdůrazňuje, že provádění sankcí by mělo co nejvíce omezit jakékoli nepříznivé humanitární dopady nebo nezamýšlené důsledky pro osoby, na které se tato opatření nevztahují; v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby minimalizovaly negativní důsledky pro ruskou a běloruskou občanskou společnost a představitele opozice v exilu, neboť jejich poškozování nepřispívá k dosažení stanoveného cíle sankcí, jímž je omezení schopnosti Ruska vést útočnou válku proti Ukrajině; vyzývá Komisi, aby přezkoumala svůj výklad sankcí vedoucích k zabavení a konfiskaci

předmětů a vozidel určených pouze pro osobní potřebu; zdůrazňuje, že toto přílišné lpění na prosazování práva znevěrohodňuje cíl a nástroj sankcí;

12. vyzývá Komisi a Radu, aby urychleně přijaly 12. balíček sankcí, který rozšíří působnost sankcí, zejména na hospodářství a energetiku, a zakáže dovoz ruských fosilních paliv, uranu, jaderných technologií a diamantů; dále požaduje, aby 12. balíček sankcí rozšířil stávající režim licencí pro vojenské zboží a zboží dvojího užití na mnohem větší skupinu zboží důležitého pro válku, včetně digitálních součástí;
13. vyzývá Radu, aby se dohodla na rychlém a úplném postupném ukončení uvádění ruského plynu na trh Unie, včetně ukončení přímého a nepřímého dovozu ruského zkapalněného zemního plynu;
14. vyzývá k uvalení sankcí na ruský jaderný sektor, včetně individuálních sankcí proti vedení Rosatomu, s cílem omezit a postupně ukončit ruskou přítomnost v evropském jaderném energetickém sektoru, zabránit transferům technologií do Rosatomu, zabránit plavidlům Atomflotu, dceřiné společnosti Rosatomu, vplouvat do přístavů EU a zvýšit mezinárodní tlak na ukončení okupace Záporožské jaderné elektrárny a obecněji zajistit bezpečnost jaderných elektráren zasažených konfliktem;
15. vyzývá Komisi a Radu, aby v souvislosti s úplným zákazem dovozu všech ruských energetických komodit výrazně snížily cenový strop pro ruskou ropu;
16. zdůrazňuje, že Bělorusko zůstává kanálem pro přepravu určitého zboží s rozhodujícím významem pro vedení války, na které byly uvaleny sankce, z EU do Ruska; žádá proto, aby byla omezující opatření vůči Bělorusku plně sladěna s opatřeními, která jsou v současnosti uplatňována vůči Rusku;
17. vyjadřuje vážné znepokojení nad rostoucím obchodem se zbožím dvojího užití mezi Čínou a Ruskem a vyzývá Komisi, aby využila 12. balíček sankcí k dalšímu postihu čínských společností, které prodávají vybavení, jež by mohlo být použito ve zbraních na podporu ruské válečné mašinérie;
18. vyzývá Radu a Komisi, aby zvýšily svou transparentnost a profesionalitu, pokud jde o způsob, jakým určují osoby, na které by se měly vztahovat osobní sankce nebo které by měly být z těchto sankcí vyňaty; opakuje, že současný způsob provádění poškozuje pověst stávajícího sankčního režimu;
19. vyzývá všechny členské státy, aby i nadále jednotně reagovaly na ruskou útočnou válku proti Ukrajině a poskytly komplexní a významnou podporu ukrajinské energetice během nadcházejícího zimního období;
20. vyzývá všechny kandidátské země EU a potenciální kandidátské země, aby se připojily k politice sankcí EU a prováděly ji s co nejvyšší mírou kontroly;
21. vyzývá Komisi a členské státy, aby dále zintenzivnily své diplomatické úsilí o rozšíření koalice zemí, které se k sankcím připojily a podpořily je, včetně zemí Afriky, Asie a Jižní Ameriky;
22. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi

Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,
parlamentům členských států a ruským orgánům.